

ABSOLUTNE MONARHIJE: Absolutni vladar se ne obrača na plemstvo, duhovništvo, vojsko, temveč na plačane najemnike in najemniško vojsko. merkantilizem: trgovina, strog nadzor gosp. , najprej razvije v FRA **francija:** v času henrika IV. , ludvik XIII. kardinal richelien, ludvik XIV. kardinal mazarin – višek absolutizma, sončni kralj, on je središče dogajanja: centralizirana uprava 30 upravnih področij – departmaji, na čelu državni uradniki – intendanti, vlada na čelu merkantilizma, uvede izredne davke na pijačo, alkohol fronta – upor plemstva proti ludviku **nemčija:** 30 letna verska vojna, prusija, vojaška tradicija nemškega, viteškega reda (v času ref. prestopijo), pruski kralji, junckerji – veliko zemljiško plemstvo v protestantizmu, 1871 – prusi združijo nemčijo **poljska:** privilegiji plemstva, volilna monarhija, pogodba pacta conlenta – 1572, pravica leta poljskega plemstva v sejm (parlament), lahke plen sosedov: prusije, avstrije rusije **rusija:** 16.st. – centralizacija -> Ivan IV. grozni, prekinjen proces zaradi uporov kmetov, kazakov, nemških ljudstev, razredni boji, izumre dinastija, umešavanje poljske, 1613 – upor stanov, mihajlo romanov, Peter I. veliki (1682-1725), preuredi rusijo po EU zgledu, reforme gosp. in uprave, petrograd -> leningrad -> petrograd, 1. ruska mornarica, **anglija:** angleška buržuazna revolucija, Tudorji izumrli 1600-1700 vladajo Stewardi, parlament ima velike privilegije, 1642- karel I. na oblasti: želi da parlament poviša davke -> upor parlamentaristi anglikanske cerkve podprejo kralja – kraljeva stranka, **independenti** – neodvisni večina podeželskega plemstva, meščani ; **puritanci** – zagrizeni kalvinisti ali prezbitarjanci --- 1642 spopad taborov proti in za kralja, obglavijo kralja 1649, razglasijo ANG za republiko: lord protektor, oliver cromwell – diktator, ang. zavzame škotsko, irsko; listina o plovbi samo za angleže, 1658 - Cronwell umre, sin noče oblasti -> karel II. obljubi pokoro plemstvu --- Vigovci – delno plemstvo, Torijci – staro zemljiško plemstvo --- 1688 Viljem III. slavna revolucija: dobiva plačo, svoboda vere, svoboda govora, določeno kdo nasledi prestol, deklaracija pravic parlamenta – bill of rights 1689: ne uvaja zakona, sodnikom zagotovljena imuniteta, podloga za ustavno pravo v ANG;; 1707 Anglija+Škotska -> Velika Britanija